

άγείρω

ΕΝΑΣ ΣΥΓΚΕΙΜΕΝΙΚΟΣ ΠΥΚΝΩΤΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΡΙΝΘΙΑ

Διπλωματική Εργασία

Στάμου Κωνσταντίνος

Επιβλέπων: Τάσης Παπαϊωάννου

Επιτροπή: Γκικαπέπας Ν.
Μπελαβίλας Ν.
Τερζόγλου Ν. Ι.
Μπουγιατιώτη Φ.

Παρουσίαση: Οκτώβριος 2020

Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Άγειρω: λέξη της αρχαίας ελληνικής από την οποία προέρχεται το ουσιαστικό Αγορά, σημαίνοντας συναθροίζω, συνάγω.

Οι τοπικοί παραγωγοί, όντας ο βασικός τροφοδότης του σύγχρονου Κορινθιακού Συγκειμένου, βρίσκονται αντιμέτωποι σήμερα με την ανεξέλεγκτη ανάπτυξη του τουρισμού ο οποίος υπονομεύει το ήδη λανθάνον δυναμικό τους. Η θραυσματική διασπορά τους στην επικράτεια του νομού καλεί για τη δημιουργία ενός πυκνωτή σε μια τοποθεσία – κλειδί η οποία εντοπίζεται πλησίον του Λουτρακίου, μια περιοχή που δεν αποτελεί προορισμό αλλά βάση για άλλους προορισμούς, χαρακτήρας που θα διαποτίσει και την παρέμβαση, σε σημείο που γειτνιάζει τόσο με τη βασική οδική αρτηρία της περιοχής όσο και με τη νέα γραμμή του Προαστιακού Σιδηροδρόμου.

Η πρόταση, προγραμματικά, εννοιολογικά και μορφικά βασίζεται σε ένα δίπολο: Μετέωρο και Γειωμένο. Εξωστρεφής πάνω, επαναφέροντας την ουσία της αρχαίας αγοράς σε ένα ετεροτοπικό πλαίσιο μέσω της διάδρασης παραγωγών – επισκεπτών οι οποίοι βρίσκονται μετέωροι ανάμεσα σε δύο βασικές θεάσεις μέσα σε μια ολόλευκη κατασκευή: Από τη μία το Λουτράκι ως συμβολισμός του συλλογικού φαντασιακού και, από την άλλη, η πελοποννησιακή πλευρά της Κορινθίας, ως το ίδιο το συλλογικό φαντασιακό. Θεάσεις οι οποίες τοποθετούνται στο φόντο μέσω πλεγμάτων από λευκό νήμα δημιουργώντας ένα αισθητηριακό υπόβαθρο που ενισχύεται από τις οσμές των καλλιεργείων που υπάρχουν από κάτω. Εκεί βρίσκεται το Γειωμένο, στραμμένο περισσότερο στην παραγωγή, με όλα τα δάπεδα να αποτελούνται από χώμα, επαναφέροντας το φυσικό ανάγλυφο το οποίο είχε καταστραφεί από το παλιό εργοστάσιο που φιλοξενούσε το οικόπεδο, που έχει αφαιρεθεί πλέον. Γη η οποία συμπιέζεται από ένα σύστημα αναλημμάτων, δημιουργώντας ρυτίδες οι οποίες συνθέτουν και τα σημεία πρόσβασης τόσο για τις χρήσεις του Μετεώρου όσο και για αυτές του Γειωμένου, οι οποίες βρίσκονται υπόσκαφες από κάτω.

ABSTRACT

Agero: ancient Greek word from where Agora originates, meaning gather. In our case, not just people but places.

Local producers, the main contemporary context input for the agricultural region of Korinthia face the threat of the uncontrollably expanding tourism that is undermining its already latent potential. Their fragmentary dispersion asks for a capacitor in a key hub location that is found in Loutraki, not a place – destination but a base for other destinations, trait that will permeate the intervention itself, on a plot contiguous with both the main access artery of the area and the soon-to-be-built new line of the Suburban Railway.

The proposal, both programatically and formwise lies on a vertical duality: Levitated and Grounded. Extrovert above, bringing back the essence of the ancient Agora in a heterotopian concept created by the producer – visitor interaction, with them hovering between two main views in a white structure: Loutraki (symbolism of the collective imagination) and the rest of Korinthia (literal collective imagination), blurred by mesh surfaces that create a sensory background accompanied by the plantation that comes from below. There dwells the Grounded part, more production oriented, with all the ground being soil, restoring the natural terrain that has been destroyed by the old factory which has been taken away. Soil that gets squeezed by a system of retaining walls, creating wrinkles that constitute the access points for both the Levitated and the Grounded uses, being below the former, underground

Κορινθία: από το μυθικό βασιλιά Φλία και τη δημιουργία του Φλιάσιου οίνου μέχρι τους δρόμους του κρασιού της Νεμέας, αποτελεί μια περιοχή που κατείχε ανέκαθεν ισχυρό χαρακτήρα και παρουσία τόσο στην ιστορία όσο και στο μύθο του Ελληνικού πολιτισμού μέσω της τοπικής της παραγωγής. Τον βασικό τροφοδότη του συγκειμένου της. Ποια είναι, όμως, τα δεδομένα στη σύγχρονη συγκυρία;

Πίνοντας ήλιο κορινθιακό
Διαβάζοντας τα μάρμαρα
Δρασκελίζοντας αμπέλια θάλασσας
Σημαδεύοντας με το καμάκι
Ένα τάμα ψάρι που γλιστρά
Βρήκα τα φύλλα που ο ψαλμός του ήλιου αποστηθίζει
Τη ζωντανή στεριά που ο πόθος χαίρεται
Ν' ανοίγει.

Πίνω νερό κόβω καρπό
Χώνω το χέρι μου στις φυλλωσιές του ανέμου
Οι λεμονιές αρδεύουνε τη γύρη της καλοκαιριάς
Τα πράσινα πουλιά σκίζουν τα όνειρά μου
Φεύγω με μια ματιά
Ματιά πλατιά όπου ο κόσμος ξαναγίνεται
Όμορφος από την αρχή στα μέτρα της καρδιάς

Ο. Ελύτης

Χ(μ)

Υ(μ)

7500

15000

22500

30000

37500

45000

52200

60000

67500

75000

ΤΟΜΕΙΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Πρωτογενής τομέας

Δευτερογενής τομέας

Τριτογενής τομέας

Ξυλόκαστρο

Τουριστική παραθαλάσσια κωμόπολη

Κιάτο

Λιμάνι
Εξαγωγές αγροτικών προϊόντων
Εισαγωγές πρώτων υλών

Λουτράκι

Τουριστικό θέρετρο
Λουτρόπολη, 1925

Κόρινθος

Πρωτεύουσα

Αρχ. Κόρινθος

Αρχαιολογικός Τουρισμός

Αγ. Θεόδωροι

Τουριστικό θέρετρο
Εξοχικές κατοικίες

Νεμέα

Αμπελουργική ζώνη

7500

15000

22500

30000

37500

45000

52500

X(m)

Y(m)

7500

15000

22500

30000

37500

45000

52200

60000

67500

75000

15000

15000

22500

30000

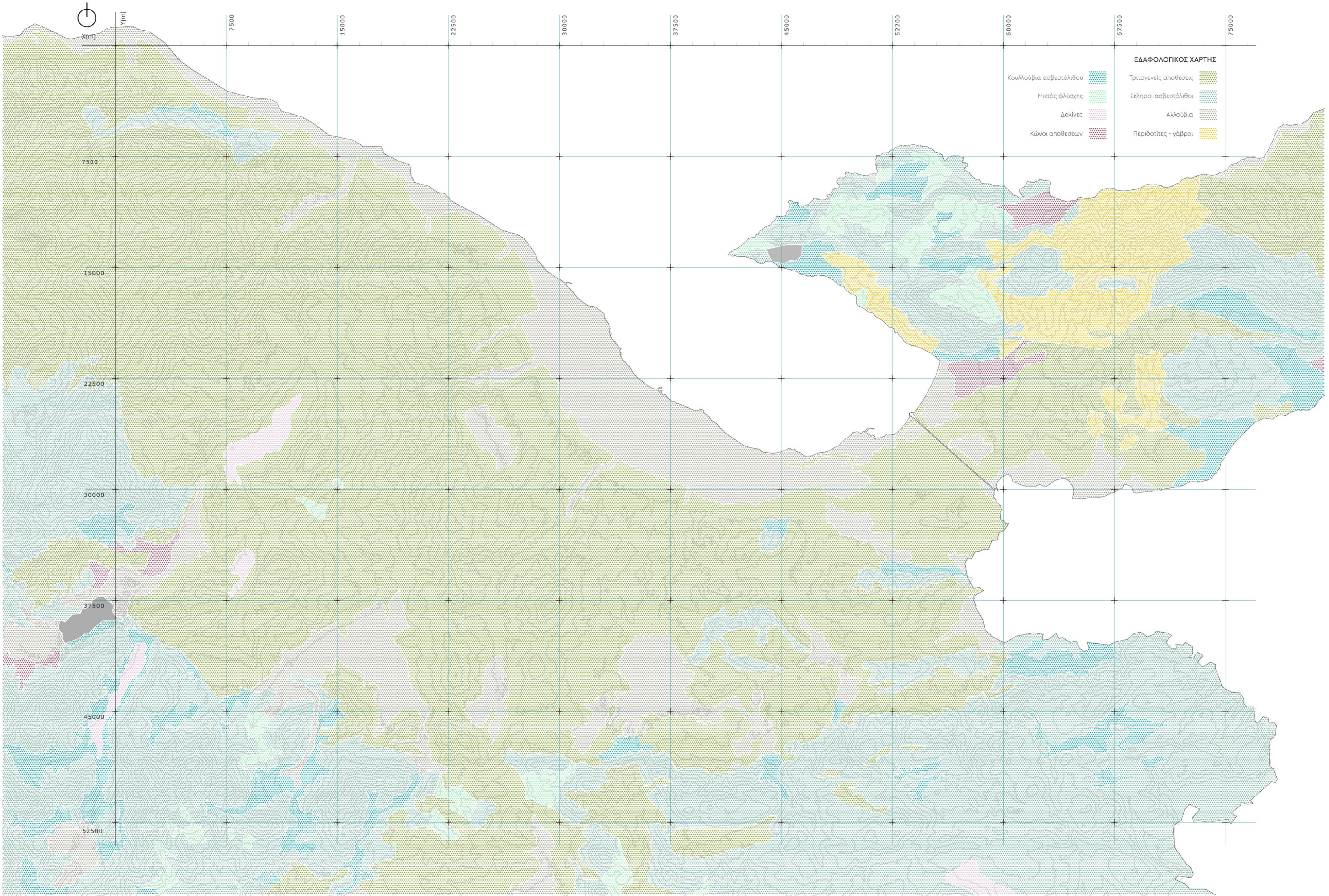
37500

45000

52500

ΕΔΑΦΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

Κουλούβια ασβεστόλιθου		Τριτογενείς αποθέσεις	
Μικτός φλύσχης		Σκληροί ασβεστόλιθοι	
Δολίνες		Αλλούβια	
Κώνιοι αποθέσεων		Περιδοτίτες - γάβροι	

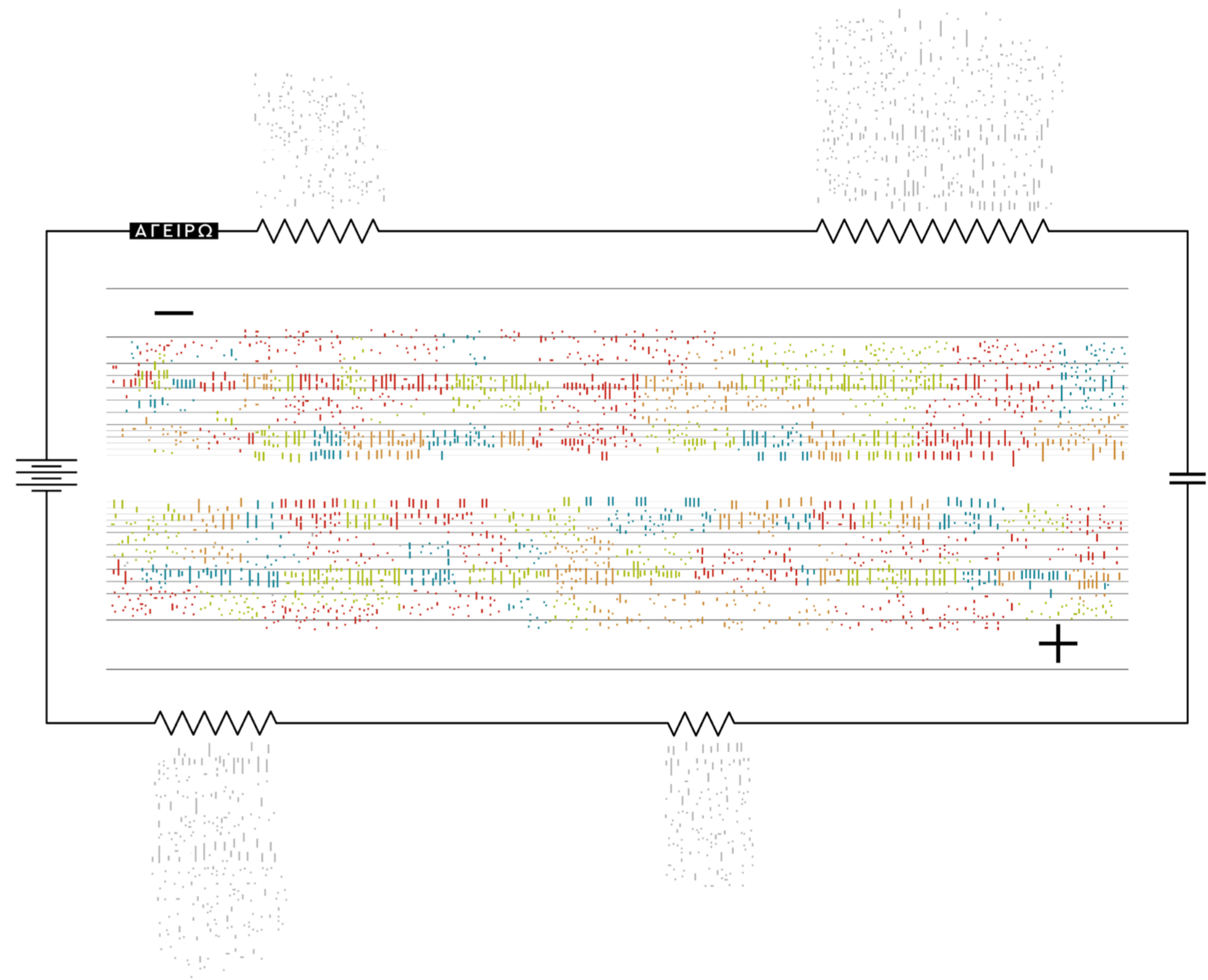

Βασική υποδομή η οποία θα δράσει καταλυτικά για την ανάπτυξη της παραπάνω συνθήκης αποτελεί αυτό που θα ονομαστεί πυκνωτής συγκειμένου. Με αφετηρία ετεροτοπικές μελέτες, θεωρείται ότι μέσω ενός ερμηνευτικού πρίσματος, η ετεροτοπία μπορεί να θεωρηθεί νοερή κατασκευή. Ένα πολυκατώφλι προς άλλους τόπους ή, ορθότερα, προς άλλους κόσμους οι οποίοι δομούνται νοερά στο νου του εκάστοτε ευρισκόμενου σε κατάσταση κατάλληλη να τους δομήσει. Δε θα κληθούμε, επομένως, να δομήσουμε μια φυσική ετεροτοπία, αλλά ένα χώρο - παραγωγέα ετεροτοπιών.

Και ο καταλληλότερος καταλύτης για να δομήσει έναν κόσμο άγνωστο στον επισκέπτη είναι ένας κάτοικος του κόσμου αυτού. Επομένως, στην περίπτωση μας η δημιουργία ετεροτοπιών από τους επισκέπτες βασίζεται στη διάδρασή τους με τους τοπικούς παραγωγούς, προκειμένου να υπάρχει συγκεκριμενοποιημένη εικόνα της κορινθίας μέσω των τροφοδοτών του συγκειμένου της. Μια κατάσταση η οποία θα αναβιώσει το χαρακτήρα της αρχαίας αγοράς, αγείροντας κόσμο προκειμένου να διαδράσει και αποτελώντας εν τέλει μια αγορά εμπειριών και όχι προϊόντων.

Και η τοποθεσία η οποία θα φιλοξενήσει μία τέτοια χωρική συνθήκη εντοπίζεται πλησίον του Λουτρακίου, μιας περιοχής - κόμβου τόσο οδικών όσο και θαλάσσιων ροών. Μιας τοποθεσίας, όμως, με ένα ακόμα χαρακτηριστικό: Διαθέτοντας το 44% των ξενοδοχείων της Κορινθίας αλλά ελάχιστα τουριστικά θέλγητρα (βασικότερα τα λουτρά), πρόκειται όχι για μια τοποθεσία - προορισμό, αλλά μια τοποθεσία - βάση για άλλους προορισμούς.

X(m)

Υ(m)

7500

15000

22500

30000

37500

45000

52200

60000

67500

75000

Ξυλόκαστρο 5.500

Κιάτο 9.812

Λουτράκι 11.564

Κόρινθος 30.176

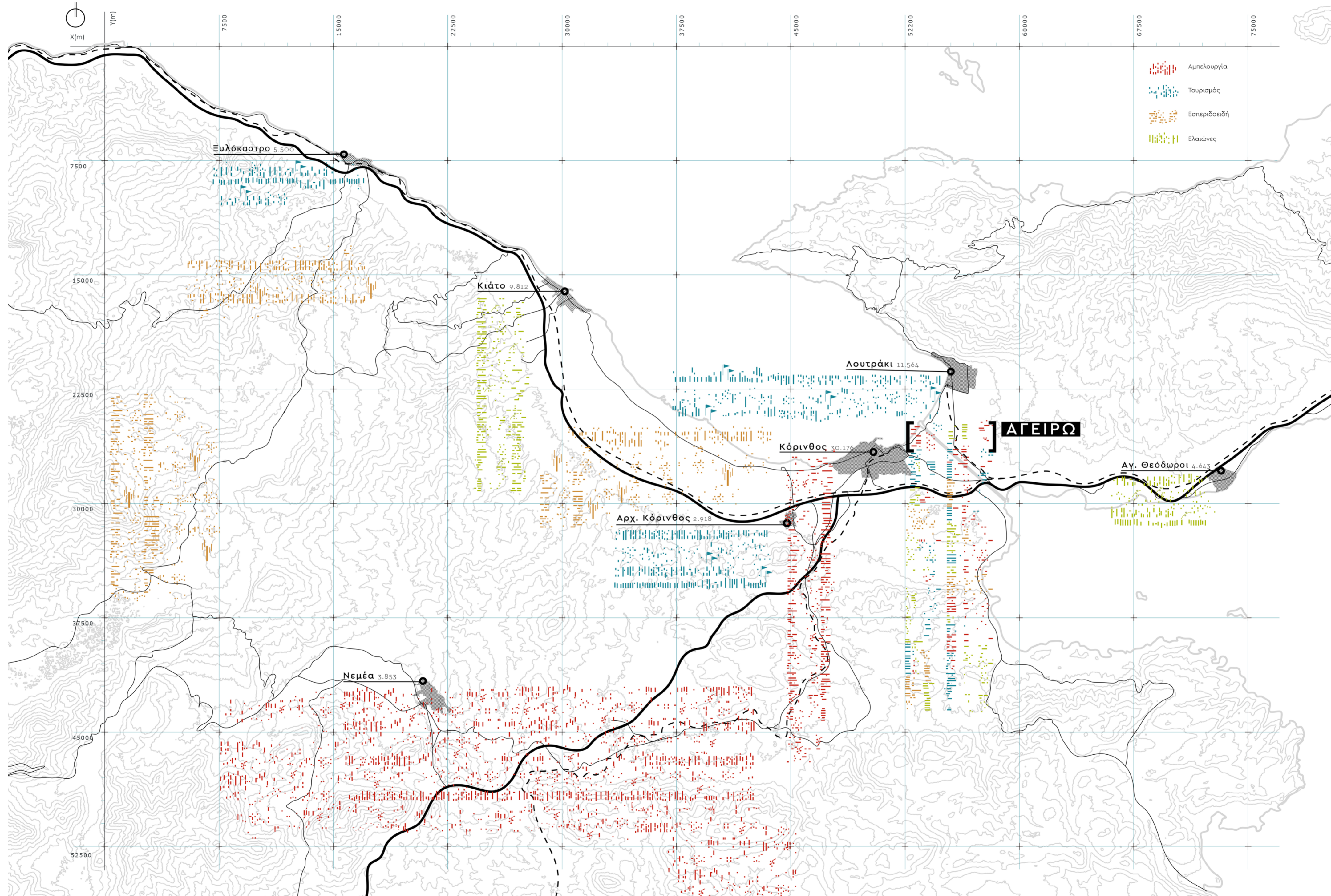
Αρχ. Κόρινθος 2.918

Νεμέα 3.853

Αγ. Θεόδωροι 4.663

ΑΓΕΙΡΩ

- Αμπελουργία
- Τουρισμός
- Εσπεριδοειδή
- Ελαιώνες

Άξονας 1
Περιβάλλον – ποιότητα ζωής
_Επιχειρησιακή διαχείριση – Οικιστικό περιβάλλον
_Βιώσιμη κινητικότητα

Άξονας 2
Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια
_Κοινωνική φροντίδα και Μέριμνα
_Αρμόδια επέμβασης του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού –
_Συμμετοχή σε κοινωνικές συμπράξεις σε τοπικό και υπεριοπικό επίπεδο

Άξονας 3
Παιδεία – Πολιτισμός – Αθλητισμός
Τουρισμός - Πολιτισμός - Αθλητισμός
_Αειφόροτα εναλλακτικών μορφών τουρισμού
_Ολοκληρωτά και δημιουργικά νέων πολιτιστικών υποδομών
Εκπαίδευση
_Προγράμματα δια βίου μάθησης των εργαζομένων
_Άξονας 4 – Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

Άξονας 4
Τοπική Οικονομία και Απασχόληση
Τοπική ανάπτυξη
_Εκδηλώσεις προβολής των τοπικών προϊόντων
_Προώθηση του Brand Name του Δήμου
_Συμμετοχή σε τουριστικές εκθέσεις
Τοπική Επιχειρηματικότητα

Άξονας 5
Ταυτότητά Δυναμικό και Υλικοτεχνική Υποδομή
_Αντιβλάστη των κτιρίων εγκαταστάσεων
_Επιχρησμός με νέες σύγχρονες τεχνολογίες
Τοπική Επιχειρηματικότητα

Μια τέτοια παρέμβαση ανταποκρίνεται σε πολλαπλά μέτωπα του τοπικού επιχειρησιακού προγράμματος, παρέχοντας ροές στο που θα αφυπνίσουν το λανθάνον δυναμικό της περιοχής και σε μια τέτοια κλίμακα.

Το οικόπεδο προς χρήση βρίσκεται στο μέσο της απόστασης Λουτρακίου – Διώρυγας και ορίζεται από τη Λεωφόρο Ελ. Βενιζέλου, βασική οδική αρτηρία της ευρύτερης περιοχής και τη νέα γραμμή του Προαστιακού Σιδηροδρόμου η οποία βρίσκεται υπό κατασκευή.

Δεδομένου ότι μιλάμε για ένα κτίριο – πύλη, το αρχικό οικόπεδο θα επεκταθεί και θα συμπεριλάβει εκτάσεις τόσο στην άλλη πλευρά του δρόμου όσο και σε αυτή της σιδηροδρομικής γραμμής, προκειμένου ο επισκέπτης προτού καν μπει στο κτίριο να βρίσκεται ήδη εντός της ουσίας του.

Τόσο σε επίπεδο προγράμματος όσο και σε εννοιολογικό αλλά και μορφικά, η πρόταση βασίζεται σε ένα δίπολο: Γειωμένο και Μετέωρο. Μια κατασκευή απο-τοπικοποιημένη η οποία στεγάζει την ανωτέρω ετεροτοπική συνθήκη, αλλά και ένα σύνολο χρήσεων αγκαλιασμένων από τη γη, το βασικό μέσο παραγωγής συγκεκριμένου της περιοχής.

X(m)

Υ(m)

1000

2000

3000

4000

5000

6000

7000

8000

9000

10000

1000

2000

3000

4000

5000

6000

ΛΟΥΤΡΑΚΙ

ΠΡΟΑΣΤΙΑ

ΛΟΥΤΡΑΚΙ

- _Βάση για άλλους προορισμούς
- _Σχετική αυτοτέλεια
- _44% των Ξενοδοχειακών μονάδων

ΠΡΟΑΣΤΙΑ

- _Εγκαταστάσεις συμπληρωματικές για το Λουτράκι
- _Εξαρτάται από το Λουτράκι
- _Όσωση Λουτρακίου - Διώρας
- _Όσωση Αστικού - Υπαίθρου

ΔΙΩΡΥΓΑ

- _Κόμβος Πελοποννήσου Στερεάς Ελλάδας
- _Κόμβος Αιγαίου - Ιονίου

ΕΣΠΕΡΙΟΤΗΤΑ ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Συλλογικό Φαντασιακό

Ε: Έκταση οικοπέδου
 Ε+: Προστιθέμενη έκταση οικοπέδου

ΔΙΩΡΥΓΑ

7000

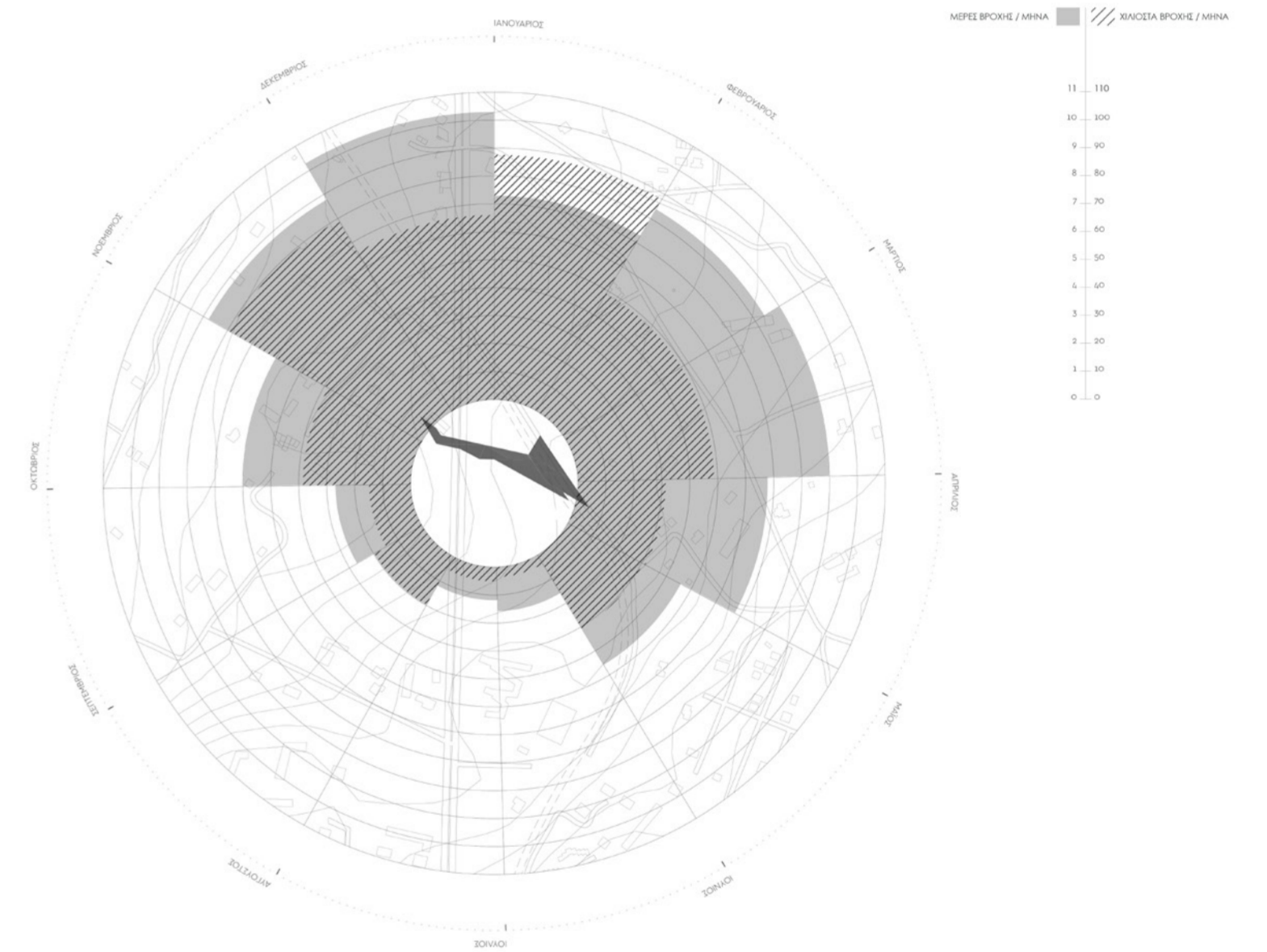
Το πρόγραμμα χρήσεων διαμορφώνεται ως εξής:

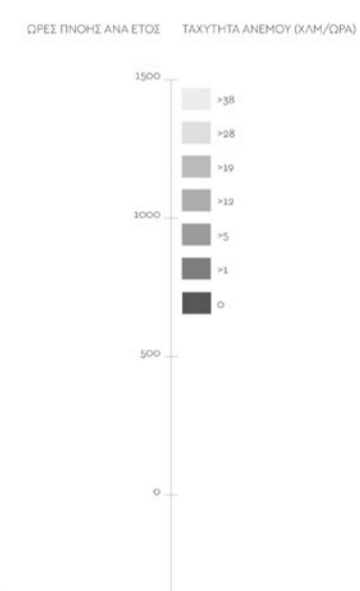
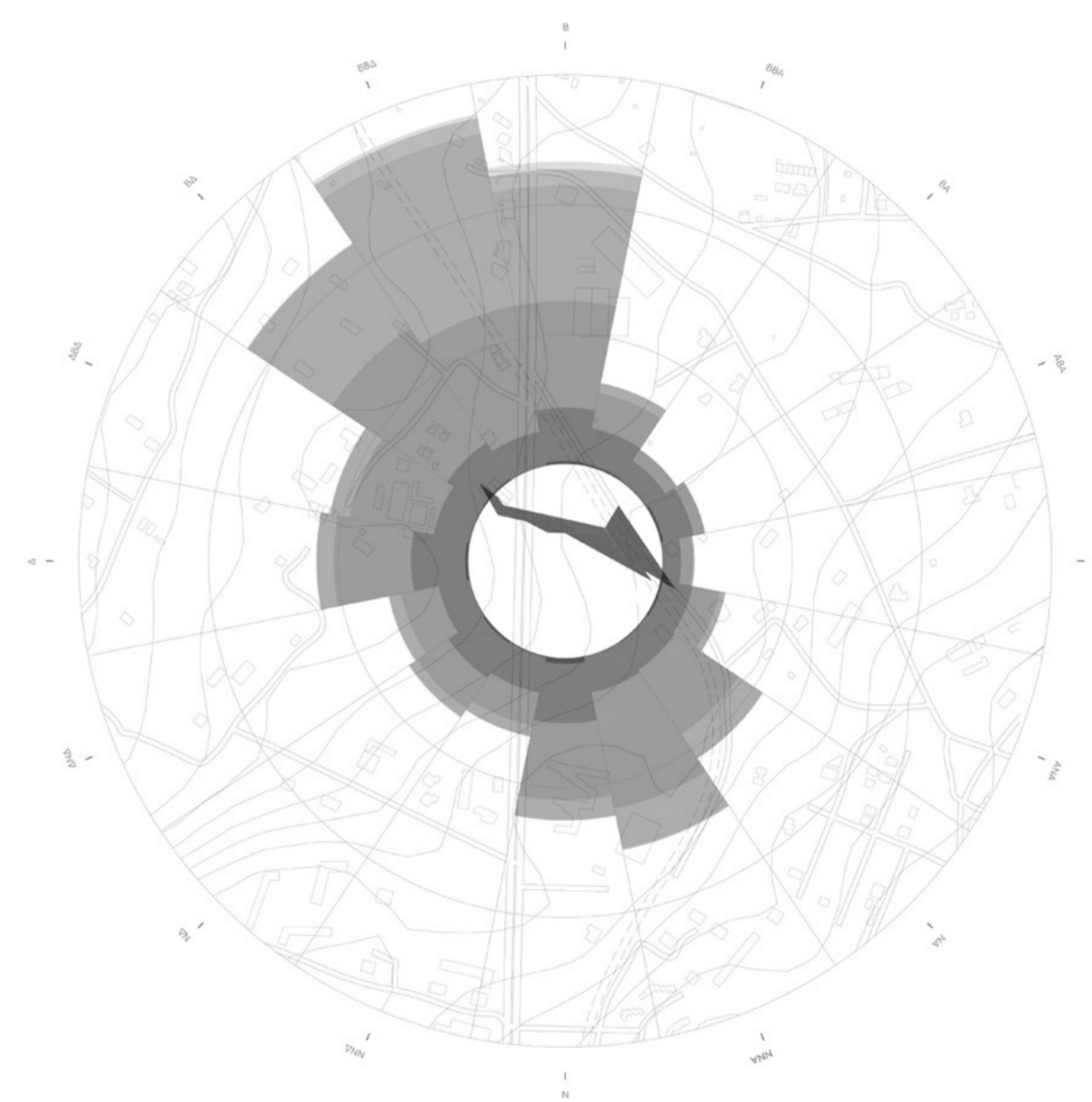
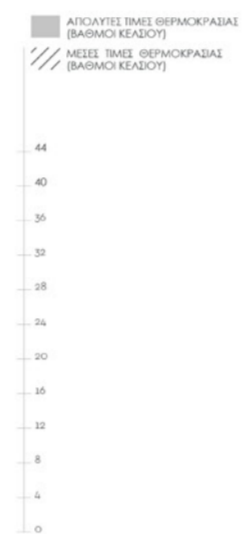
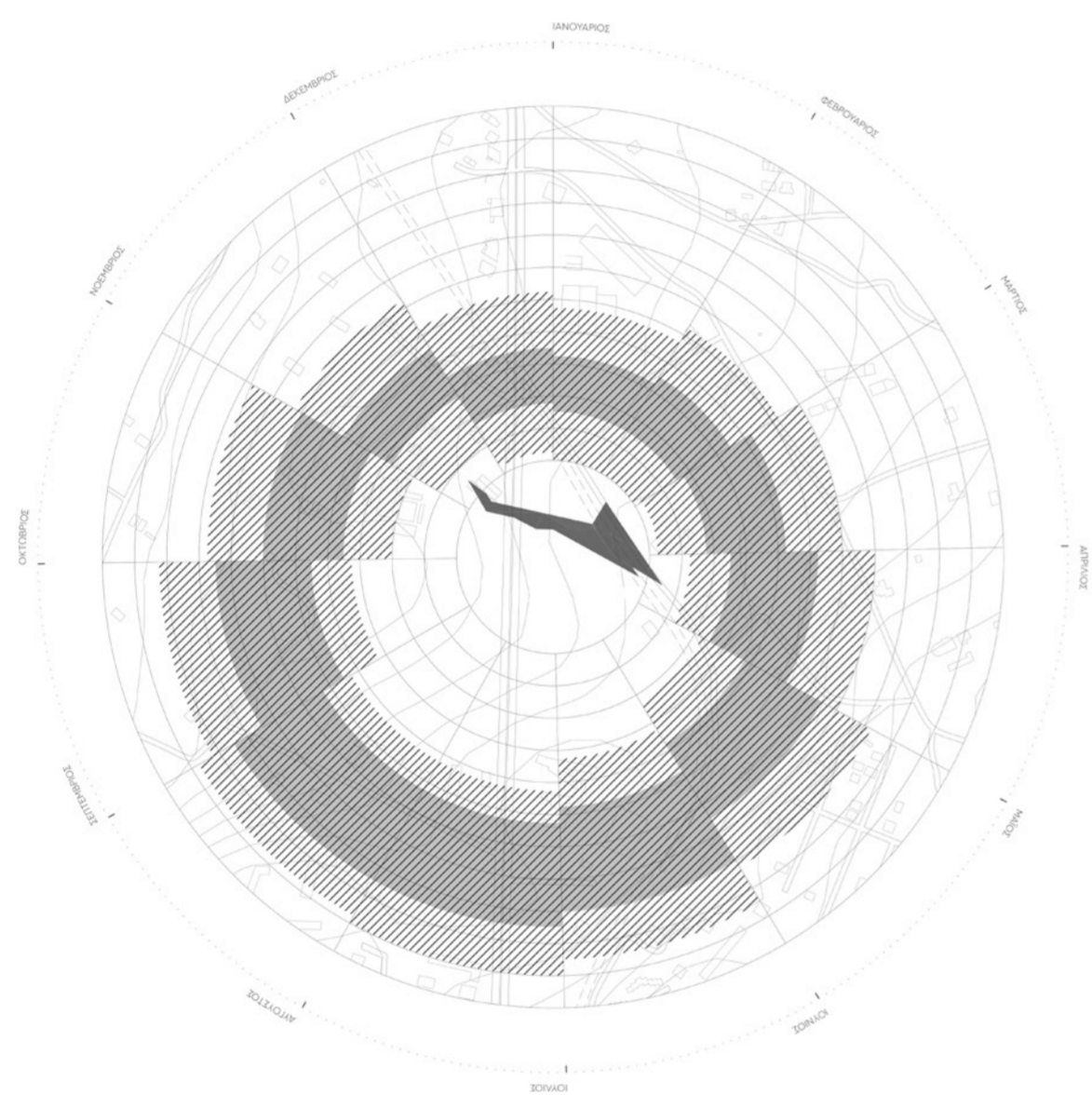
Μετέωρο:

- Αγορά
- Εστιατόριο
- Σταθμός Προαστιακού Σιδηροδρόμου

Γειωμένο:

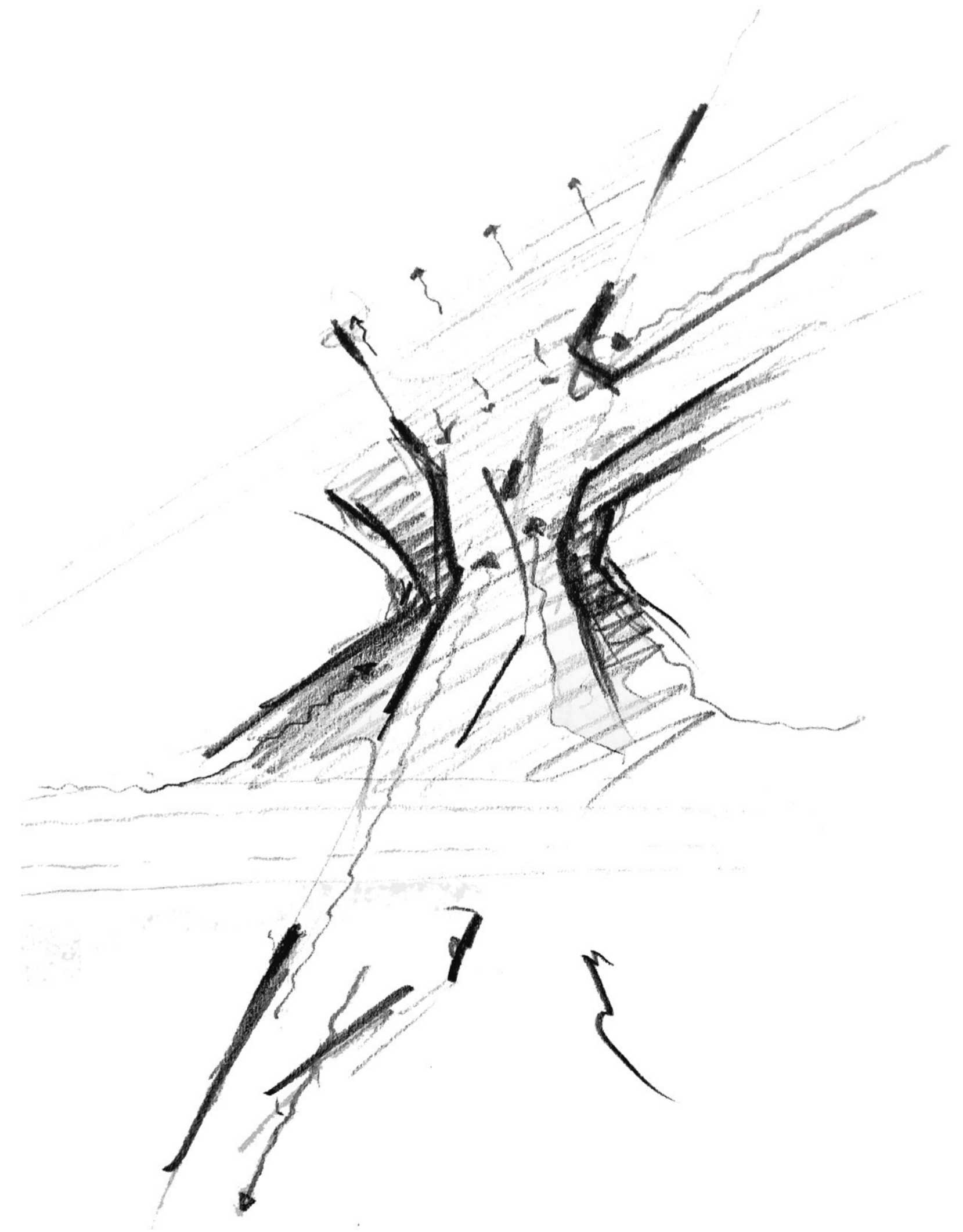
- Πειραματικά Αγροκήπια
  - Σοδειές βραχέως κύκλου σε κυκλική βάση
  - Προηγμένα συστήματα γεωργίας – άρδευσης
  - Αμπελώνας
  - Οπωρώνας
- Υποδοχή
- Χώροι Φιλοξενίας Νεοσύστατων Αγροτικών Επιχειρήσεων
- Χώρος παρουσιάσεων – Προβολών
- Εργαστήριο Υδροπονικής
- Εργαστήριο Μπολιάσματος
- Κελάρι
- Δοκιμαστήριο
- Αποθηκευτικοί Χώροι

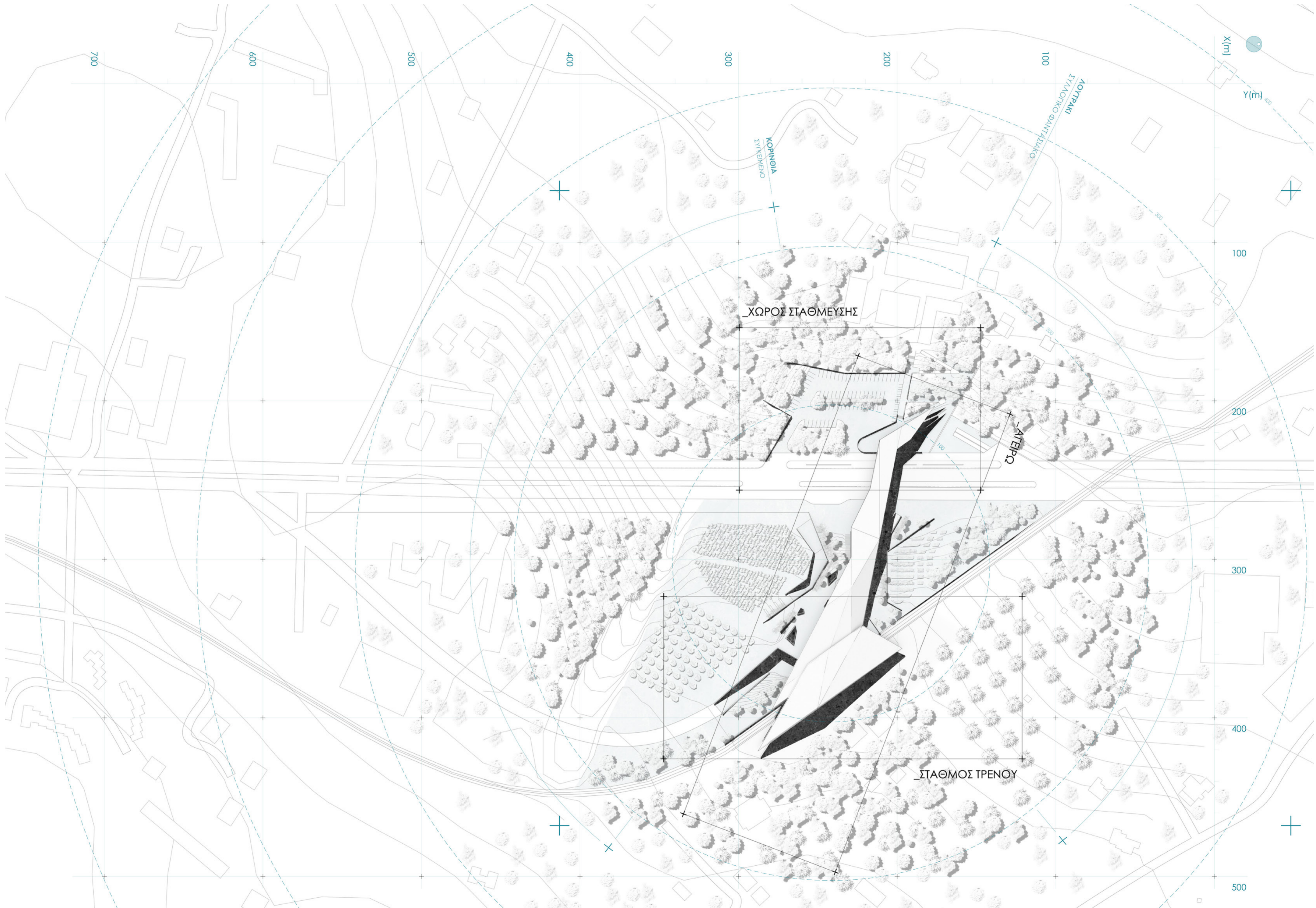

Εξωστρεφής πάνω, επαναφέροντας την ουσία της αρχαίας αγοράς σε ένα ετεροτοπικό πλαίσιο μέσω της διάδρασης παραγωγών - επισκεπτών οι οποίοι βρίσκονται μετέωροι ανάμεσα σε δύο βασικές θεάσεις μέσα σε μια ολόλευκη κατασκευή: Από τη μία το Λουτράκι ως συμβολισμός του συλλογικού φαντασιακού και, από την άλλη, η πελοποννησιακή πλευρά της Κορινθίας, ως το ίδιο το συλλογικό φαντασιακό. Θεάσεις οι οποίες τοποθετούνται στο φόντο μέσω πλεγμάτων από λευκό νήμα δημιουργώντας ένα αισθητηριακό υπόβαθρο που ενισχύεται από τις οσμές των καλλιιεργειών που υπάρχουν από κάτω. Εκεί βρίσκεται το Γειωμένο, στραμμένο περισσότερο στην παραγωγή, με όλα τα δάπεδα να αποτελούνται από χώμα, επαναφέροντας το φυσικό ανάγλυφο το οποίο είχε καταστραφεί από το παλιό εργοστάσιο που φιλοξενούσε το οικόπεδο, που έχει αφαιρεθεί πλέον. Γη η οποία συμπιέζεται από ένα σύστημα αναλημμάτων, δημιουργώντας ρυτίδες οι οποίες συνθέτουν και τα σημεία πρόσβασης τόσο για τις χρήσεις του Μετεώρου όσο και για αυτές του Γειωμένου, οι οποίες βρίσκονται υπόσκαφες από κάτω.

X(m)

Y(m)

ΛΟΥΤΡΑΚΙ
ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΠΑΝΤΕΛΙΑΚΟ

ΚΟΡΙΝΘΙΑ
ΣΥΓΚΕΜΜΕΝΟ

ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ

ΑΠΕΡΩ

ΣΤΑΘΜΟΣ ΤΡΕΝΟΥ

700

600

500

400

300

200

100

100

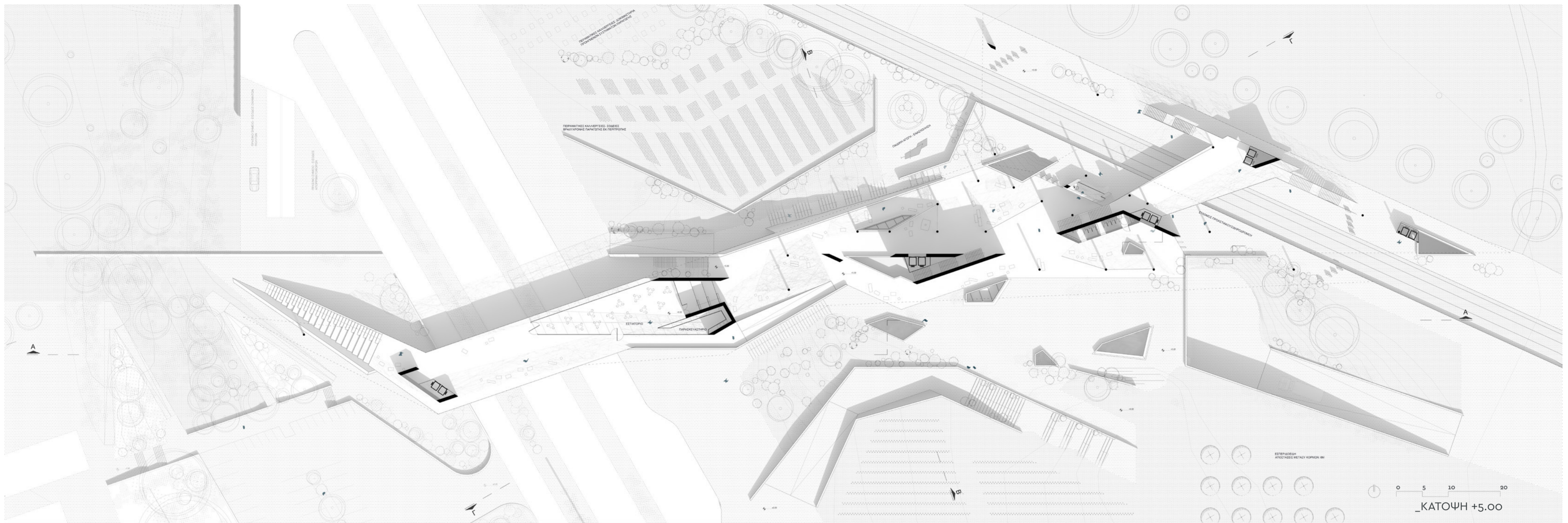
200

300

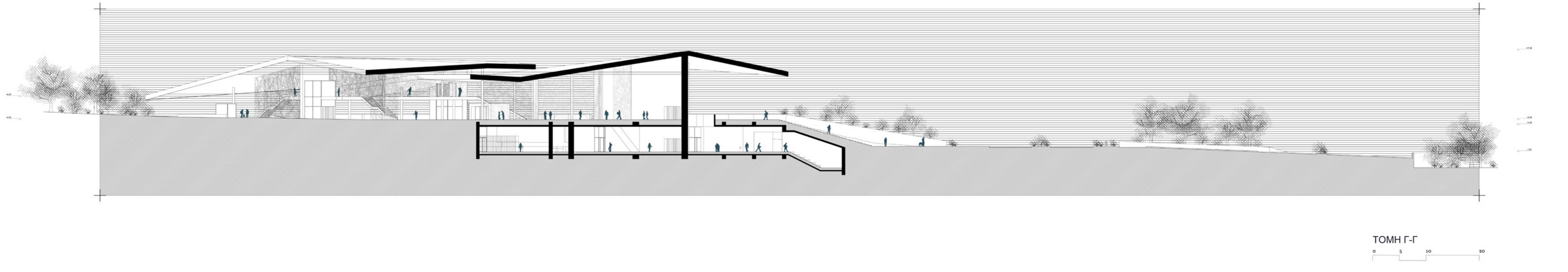
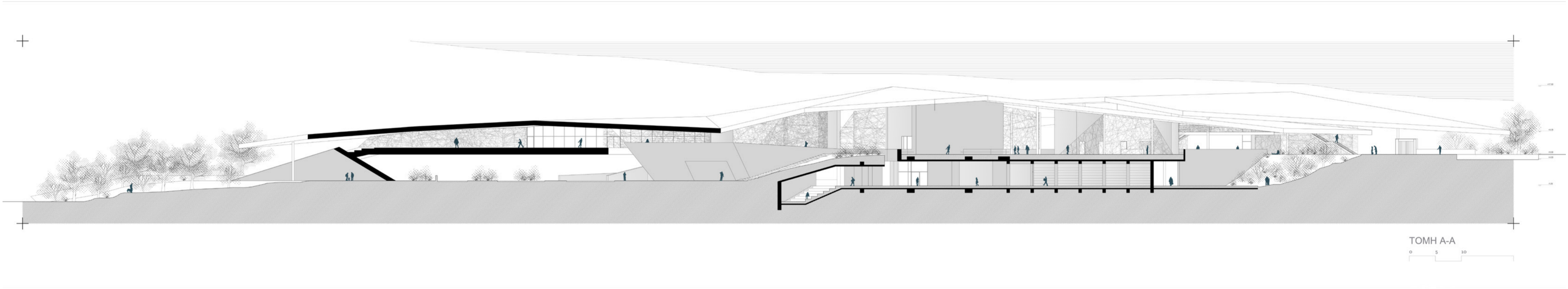
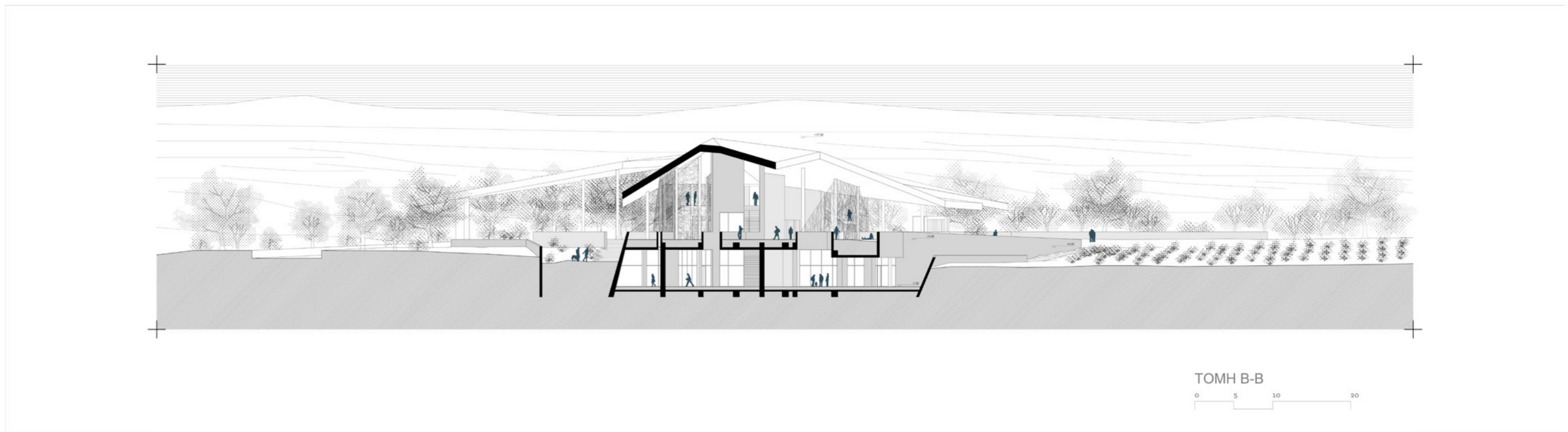
400

500

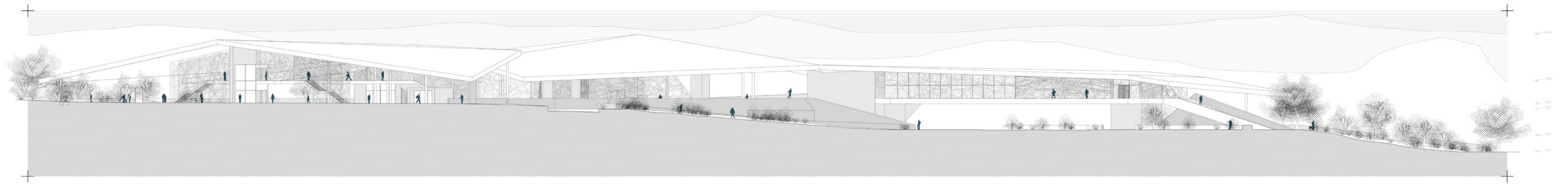

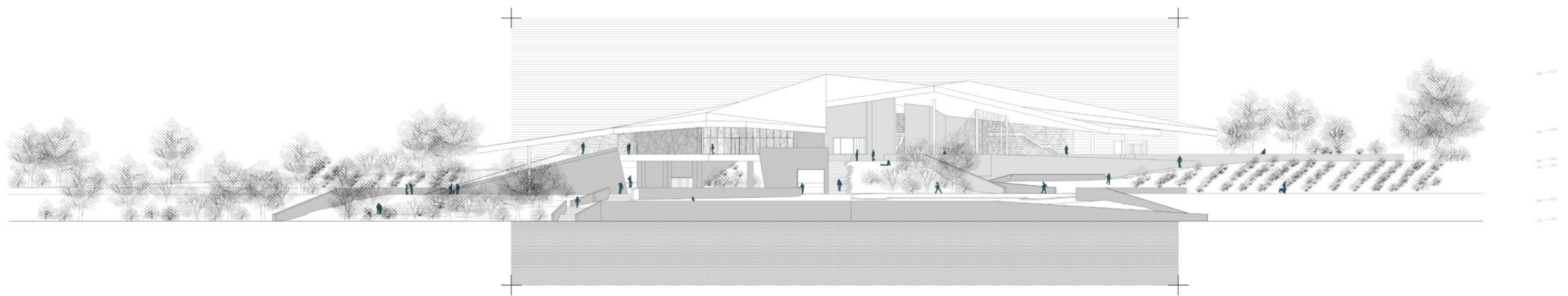

ΟΨΗ ΑΠΟ ΒΟΡΕΙΑ

ΟΨΗ ΑΠΟ ΔΥΤΙΚΑ

Upper level

cover

Equipment

columns
mesh panels

- levitated -

Main level - "Agora"

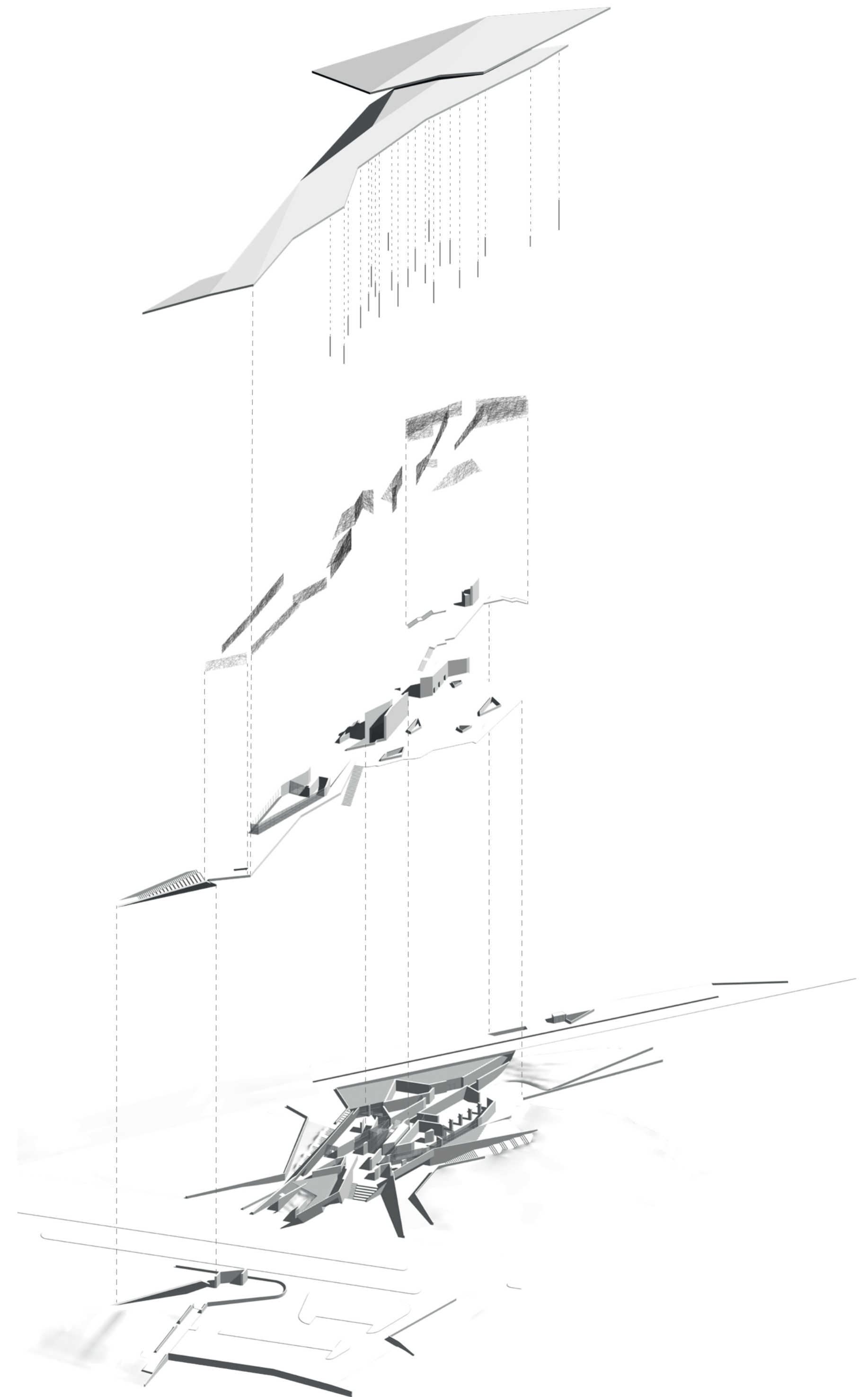
experience market
restaurant
suburban railway station

- grounded -

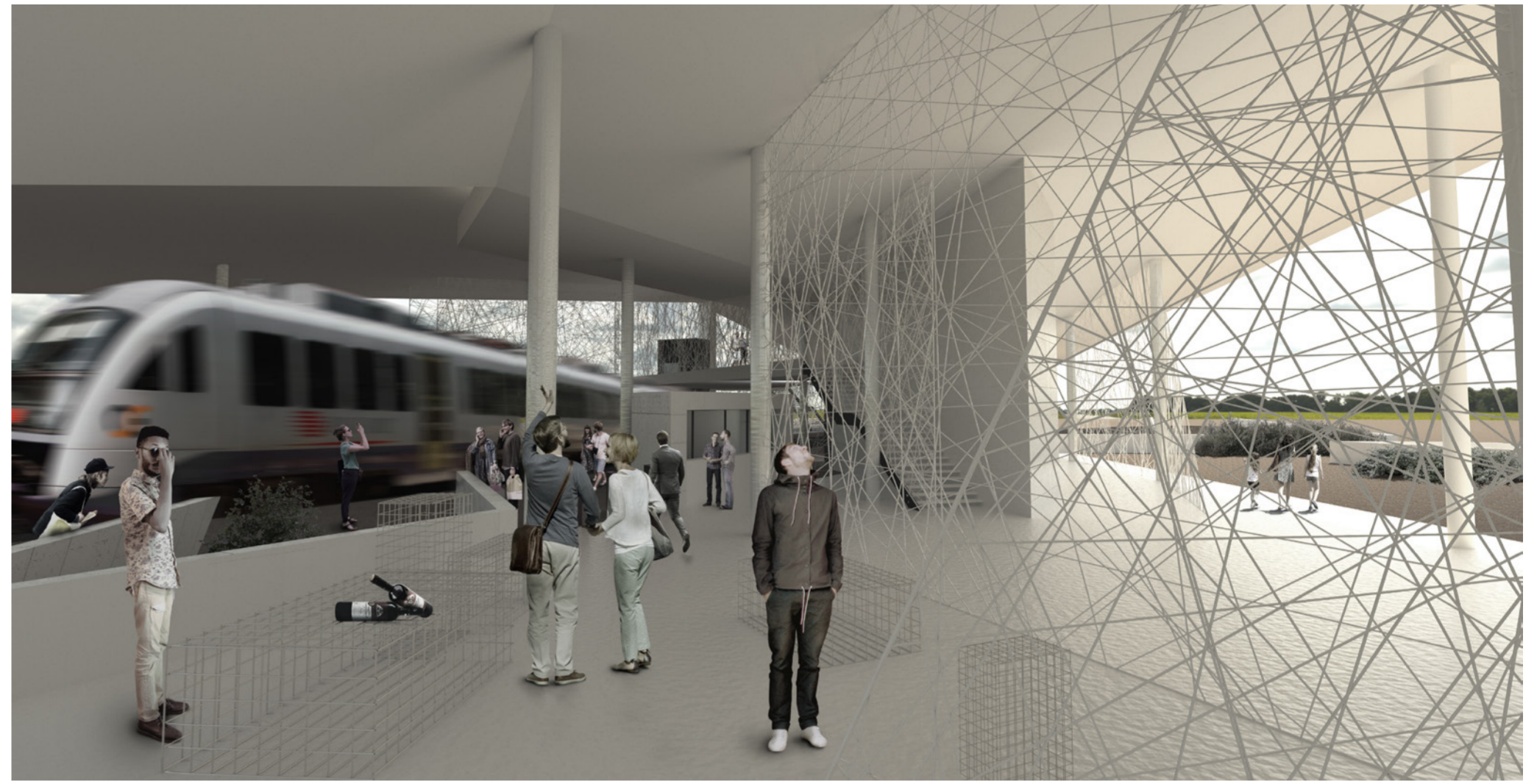
Underground level

reception
cellar
wine hall
hydroponic laboratory
grafting laboratory
startup hosting
amphitheater space
storage

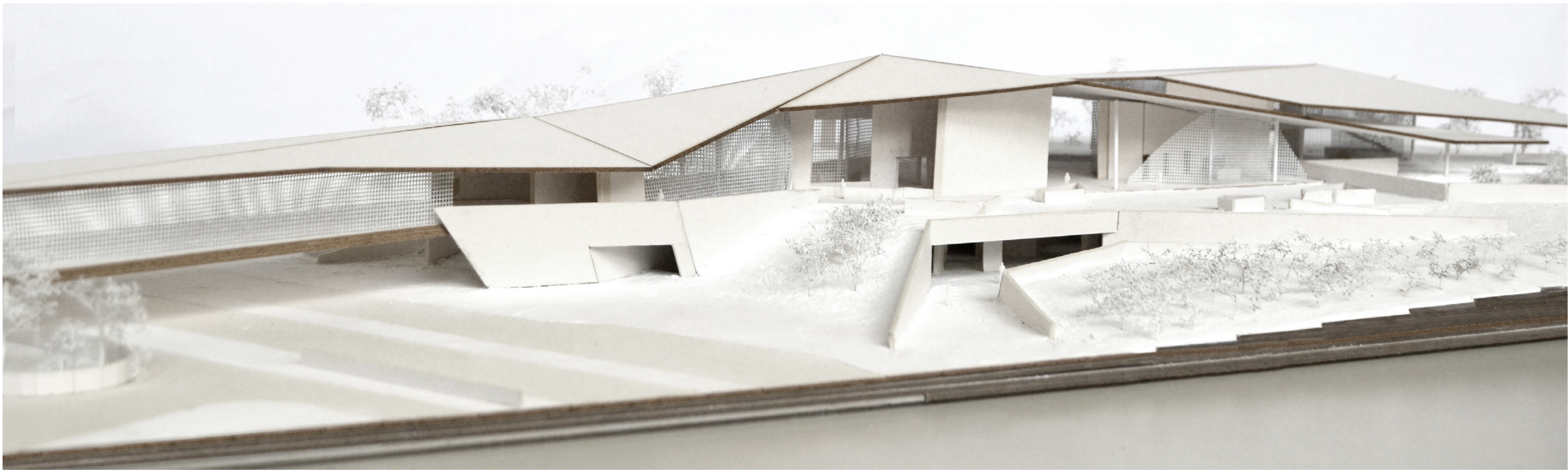
parking lot

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Επιχειρησιακό πρόγραμμα δήμου Λουτρακίου – Περαχώρας – Αγίων Θεοδώρων 2014–2019, Δήμος Λουτρακίου, 2015

- Κατάλογος Εξαγωγέων Κορινθιακών Προϊόντων, Επιμελητήριο Κορινθίας

- Στατιστικό Μητρώο Επιχειρήσεων, ΕΛΣΤΑΤ, 2016

- Ετήσια Έρευνα Παραγωγής και Πωλήσεων Βιομηχανικών Προϊόντων (PRODCOM), ΕΛΣΤΑΤ, 2019

- ΓΠΣ Δήμου Λουτρακίου – Περαχώρας – Αγίων Θεοδώρων, Δήμος Λουτρακίου – Περαχώρας – Αγίων Θεοδώρων, 2014

- Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας, Δήμος Λουτρακίου – Περαχώρας – Αγίων Θεοδώρων, 2018

- Οδηγός Πράσινων Σημείων, Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, 2015

- Χαρτογραφικό Πανόραμα ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2011

- K+S Minerals and Agriculture GmbH, “Η Καλλιέργεια των Εσπεριδοειδών: Συμβουλές για την καλλιέργεια και τη λίπανση των Εσπεριδοειδών”,

- Σταυρίδης, Σταύρος, “Μετέωροι Χώροι της Ετερότητας”, Αθήνα, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 2010

- Foucault, Michel, “Of Other Spaces”, από το Architecture /Mouvement/ Continuïte, 1984 (1967)

- Heidegger, Martin, “Ποιητικά Κατοικεί ο Άνθρωπος”, Μετάφραση: Γιώργος Ξηροπαδης, Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον, 2008 (2004)

- Heidegger, Martin, “Η Προέλευση του Έργου Τέχνης”, Εισαγωγή – Μετάφραση – Σχόλια: Γιάννης Τζαβάρας, Αθήνα: Εκδόσεις Δωδώνη, 1986 (1950)

- Baudrillard, Jean / Nouvel, Jean, “Τα Μοναδικά Αντικείμενα: Αρχιτεκτονική και Φιλοσοφία”, Μετάφραση: Νίκος Ηλιάδης, Αθήνα: Εκδόσεις futura – Μιχάλης Παπαρούνης, 2005 (2000)

- Pallasmaa, Juhani, “The Eyes of the Skin: Architecture and the Senses”, Chichester: John Wiley and Sons Ltd, 2005

- Harries, Karsten, “The Ethical Function of Architecture”, Cambridge: MIT Press, 1997

